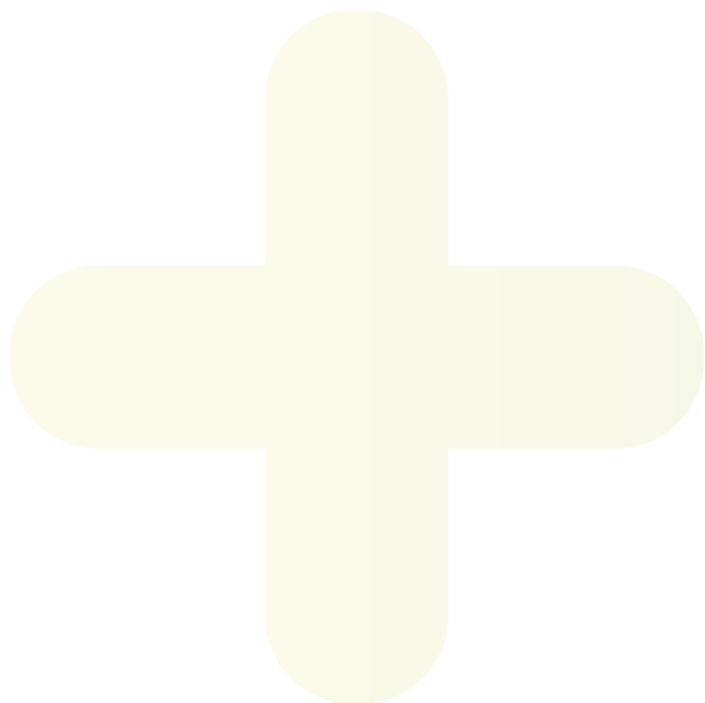

De Digitale Handtekening uitgelegd

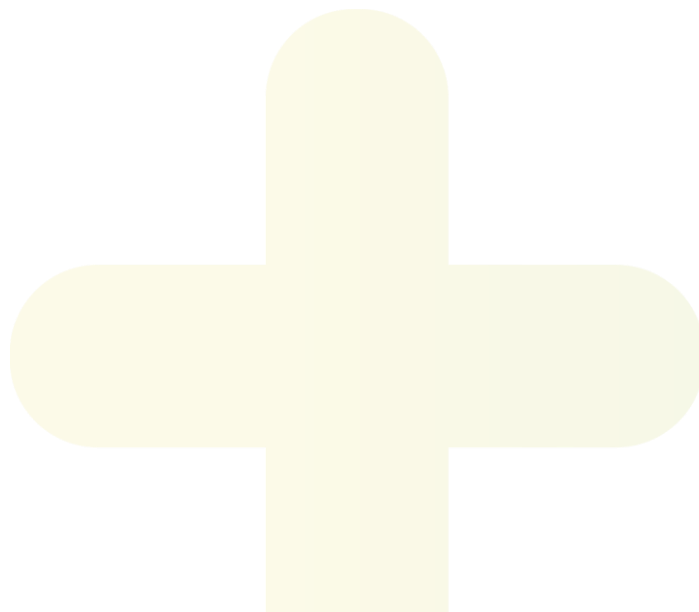
Versie: 1.0

Versiedatum: 01-06-2014

Inleiding

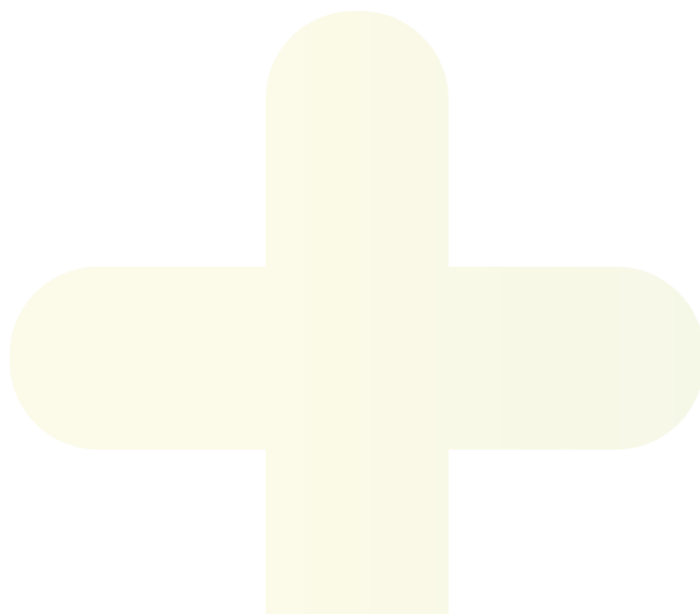
Met de introductie van de digitale handtekening wordt het mogelijk om op eenvoudige wijze een handtekening te plaatsen onder een document. Met digitaal bedoelen we dat het niet nodig is om over een papieren versie van het document te beschikken maar dat de handtekening via een computer digitaal kan worden geplaatst.

Welke vormen van de digitale handtekening zijn er mogelijk en wat is hiervan de juridische geldigheid? Als u onderzoek doet naar de mogelijkheden voor uw bedrijf komen dit soort vragen al snel naar boven. Dit document legt uit wat de verschillende mogelijkheden en consequenties zijn. Ook worden voorbeelden gegeven hoe u de digitale handtekening met UBplus kunt gebruiken.

Inhoudsopgave

1	Verschillende vormen	4
	<i>Gewone elektronische handtekening.</i>	4
	<i>Geavanceerde elektronische handtekening.</i>	4
2	Rechtsgeldigheid	5
3	De digitale handtekening in UBplus	6
	<i>3.1 De geavanceerde elektronische handtekening</i>	6
	3.1.1 Het gebruik van de geavanceerde elektronische handtekening in UBplus	6
	<i>3.2 De elektronische handtekening zonder SMS</i>	9
	3.2.1 UBplusOnline zonder SMS	9
	3.2.2 RPost (zonder SMS)	10
4	Certificaten en de Adobe Reader	11
	<i>4.1 Het UBplusOnline Certificaat erkennen</i>	11
	Referenties	14

1 Verschillende vormen

Eind jaren negentig is er een aantal initiatieven geweest om een betrouwbare keten op te zetten, maar deze oplossingen voor de digitale handtekening zijn nooit echt aangeslagen. De voornaamste reden hiervoor lijkt te zijn dat er geen duidelijkheid was over de rechtsgeldigheid van een digitale handtekening en de minimumeisen voor de te gebruiken apparatuur en dergelijke. Aan wat voor eisen moet dat kastje voldoen, wat moet er allemaal in zo'n certificaat staan en wat voor bewijskracht heeft een digitaal getekend contract?

Daarnaast schrijft de wet in bepaalde gevallen nog eens voor dat er schriftelijke verklaringen moeten worden opgesteld (bijvoorbeeld dat proces verbaal). Zelfs al zou het volkomen veilig zijn, dan nog mag zo'n proces verbaal simpelweg niet elektronisch worden opgesteld en getekend. Het is dan simpelweg niet rechtsgeldig.

Richtlijn 99/93/EG

Om deze problemen op te lossen, en e-commerce te stimuleren, verscheen eind 1999 Europese Richtlijn nr. 99/93/EG betreffende elektronische handtekeningen. Deze richtlijn schrijft voor dat de lidstaten van de Europese Unie wetten moet aannemen om digitale handtekeningen rechtsgeldig te laten zijn. De Richtlijn maakt onderscheid tussen **gewone elektronische handtekeningen** en **geavanceerde elektronische handtekeningen**.

Gewone elektronische handtekening.

Onder een "gewone" elektronische handtekening verstaat de Richtlijn "elektronische gegevens die zijn vastgehecht aan of logisch geassocieerd zijn met andere elektronische gegevens en die worden gebruikt als middel voor authenticatie." Hierbij denkt men bijvoorbeeld aan een in gescande handtekening van een papieren drager.

Geavanceerde elektronische handtekening.

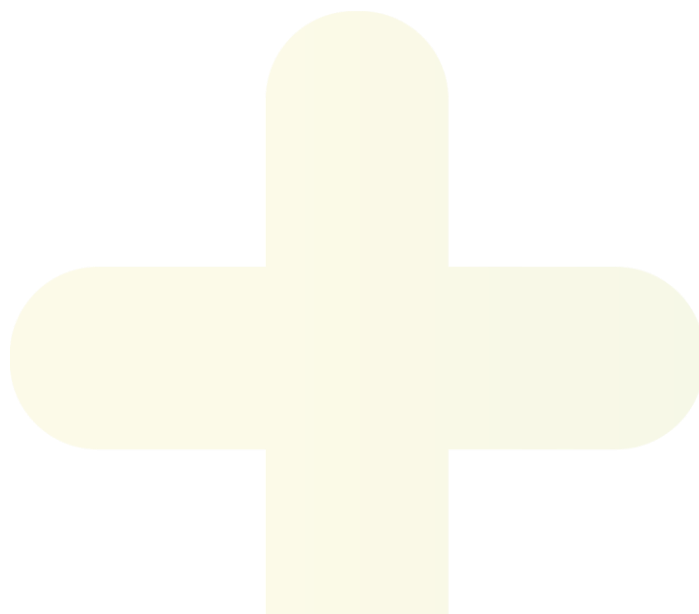
Van een "geavanceerde elektronische handtekening" is sprake indien de handtekening op unieke wijze aan de ondertekenaar is verbonden, zij het mogelijk maakt de ondertekenaar te identificeren, zij tot stand is gekomen met middelen die de ondertekenaar onder zijn uitsluitende controle kan houden en zij op zodanige wijze aan de gegevens waarop zij betrekking heeft is verbonden, dat elke wijziging achteraf van gegevens kan worden opgespoord. Dit is wat in de technische literatuur een "**digitale handtekening**" wordt genoemd. Een dergelijke handtekening bestaat namelijk uit een bepaalde (digitale) code die met wiskundige technieken wordt berekend.

Er is ook nog een derde mogelijkheid, de zogenaamde "gekwalificeerde elektronische handtekening". Deze laten we omwille van de beknoptheid van deze uitleg buiten beschouwing.

2 Rechtsgeldigheid

In Nederland is er dan nu de Wet Elektronische Handtekeningen. Deze wet wijzigt onder andere het Burgerlijk Wetboek, waarin geregeld staat hoe contracten en andere overeenkomsten gesloten kunnen worden. Er wordt een nieuw artikel toegevoegd (boek 3, artikel 15a) dat komt te luiden "Een elektronische handtekening heeft dezelfde rechtsgevolgen als een handgeschreven handtekening, indien de methode die daarbij is gebruikt voor authenticatie voldoende betrouwbaar is, gelet op het doel waarvoor de elektronische gegevens werden gebruikt en op alle overige omstandigheden van het geval." Zowel "gewone" als "geavanceerde" elektronische handtekeningen kunnen dus rechtsgeldig zijn, mits ze maar voldoende betrouwbaar zijn.

Lid 2 van dit artikel zegt dat een elektronische handtekening betrouwbaar genoeg wordt geacht wanneer de handtekening op unieke wijze aan de ondertekenaar verbonden is, dat de ondertekenaar kan worden geïdentificeerd, dat de ondertekenaar de middelen waarmee hij de handtekening zet onder zijn controle heeft, en dat de handtekening zodanig is gekoppeld aan het getekende bestand dat elke wijziging achteraf kan worden opgespoord. Ook moet er gebruik zijn gemaakt van een betrouwbaar certificaat. **Hierbij worden de "geavanceerde" elektronische handtekeningen dus rechtsgeldig.**

3 De digitale handtekening in UBplus

3.1 De geavanceerde elektronische handtekening

Voor de geavanceerde elektronische handtekening wordt een PDF document naar de ondertekenaar(s) verstuurd. We gebruiken een aantal informatiekanaal om vast te stellen dat de handtekening uniek is verbonden aan de ondertekenaar (dwz de persoon die het document ondertekent).

Deze kanalen zijn:

1. Een email met een unieke link naar het te ondertekenen document wordt verstuurd naar de ondertekenaar.
2. Een SMS met een 4-cijferige verificatiecode wordt verstuurd naar de ondertekenaar.
3. De ondertekenaar moet met zijn login account inloggen op UBplusOnline om het document te bekijken en zijn handtekening te zetten met een certificaat die onlosmakelijk wordt verbonden aan het PDF document. Wijzigingen in het document na het zetten van de handtekening kunnen hierdoor altijd worden opgespoord.

3.1.1 Het gebruik van de geavanceerde elektronische handtekening in UBplus

In principe kan voor elke brief of formulier een elektronische handtekening worden aangevraagd door bij de brief/formulier de ondertekenaar te specificeren.

Voor de geavanceerde elektronische handtekening is een koppeling met **UBplusOnline** noodzakelijk.

Open een standaard brief of formulier en klik op het menu-item "Digitale ondertekening". Onderstaand een afbeelding van het werknemer MDI scherm met standaardbrieven.

!	UUUU33	JANSSEN	AM		Janssen	
!	000035	TEST	AM		T. Test	
⇒	000036	GROEN	AM	565876867	G. Groen	Weg 12
!	000037	KEPER	AM		K. de Keper	Straat 12
!	000038	BONT	AM	888888888	J. de Bont	Zuiderze
!	006000	KWARTAAL	AM	888888888	E. Kwartaal	Dwarsstr

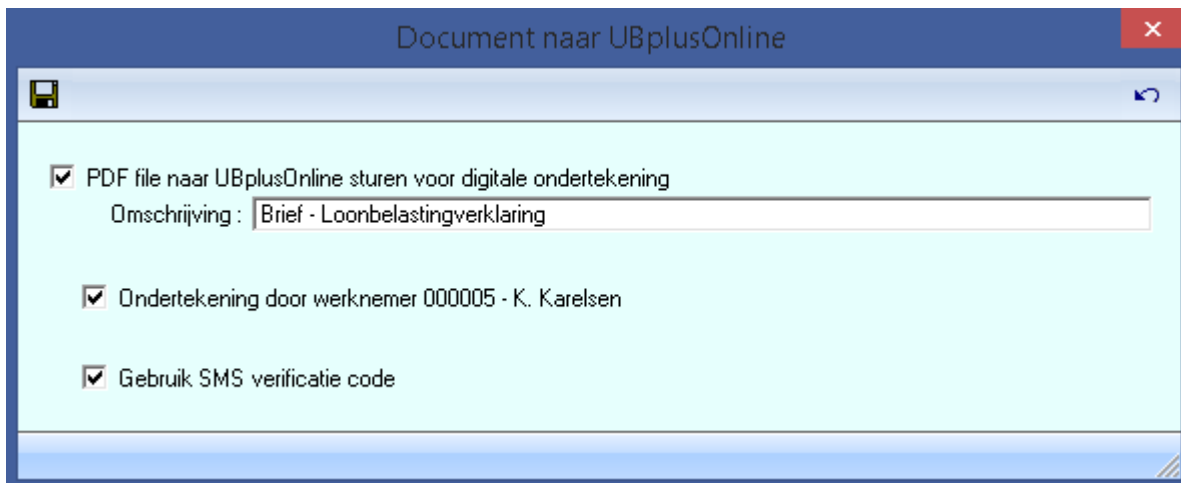
+	Werknemer afbeelden
+	Bestand
+	Administratie
+	Archief
+	Overzicht
+	Verstuur
[-]	Brief
	Loonbelastingverklaring
	Urenbriefje

Naam	: E. Kwartaal
Roepnaam	: Evertjan
Voornamen	: Evertjan
Adres	: Dwarsstraat 7
Postcode	: 1000 AA
Woonplaats	: 't GOOR
Land	: NEDERLAND
Telefoon	: /
Telefoon 06/SMS	: 06-24374427
E-mail	: evertjan.kwartaal@spring-muziek
Geboorte datum	: 01-01-1960
Leeftijd	: 54
Geslacht	: M
Status	: 7 = Zelfstandige
Postcode vestiging	: AM = Amsterdam
...	...

Zet een vinkje bij de gewenste ondertekenaar(s) en bewaar de gegevens.

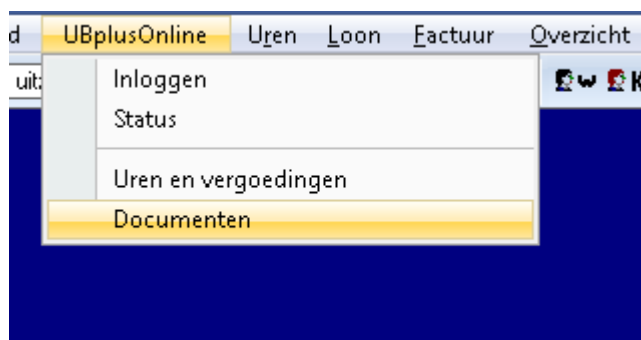

Het document wordt nu naar UBplusOnline verstuurd en de benodigde SMS en email worden nu automatisch verstuurd naar de ondertekenaars.

De ondertekenaar krijgt per mail het verzoek om in te loggen in UBplusOnline en daar de verificatiecode (per SMS ontvangen) in te vullen en de digitale handtekening te plaatsen. De digitale handtekening wordt versleuteld in het PDF document.

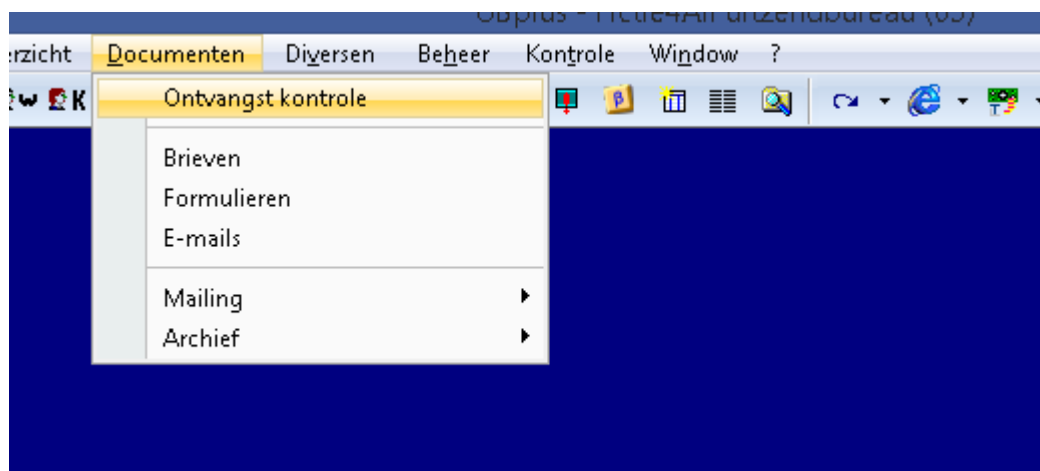
Documenten die in UBplusOnline ondertekend zijn, staan automatisch klaar om te worden geïmporteerd in UBplus. Onder het UBplusOnline menu, submenu "Documenten" zijn deze op te vragen:

De digitale handtekening uitgelegd

*Volgnr.	Wn/Kl	Code	Naam	Id.	Archiefid.	Type	Status	File
1	Werkn	006000	Kwartaal, E.	8	05-DO-W006000-20140527151157	contract	ondertekend	cont
2	Werkn	006000	Kwartaal, E.	9	05-DO-W006000-20140527151514	contract	ondertekend	cont

Wanneer documenten ter ondertekening zijn verstuurd wordt het versturen het de ontvangst van deze documenten automatisch geregistreerd in de Document Ontvangst controle:

* Verzonden	Door	Omschrijving	Aangetekend	Afgemeld
27-05-2014 - 17:15	SYS	Brief - Opdrachtbevestiging	Ja	02-06-2014 - 14:33
27-05-2014 - 16:41	SYS	Brief - Loonbelastingverklaring	Ja	- - -
27-05-2014 - 15:15	SYS	Brief - Loonbelastingverklaring	Ja	- - -

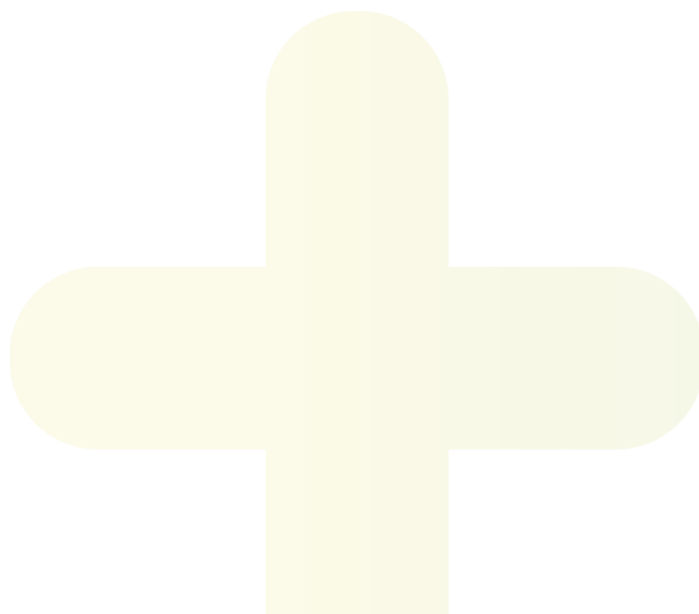

3.2 De elektronische handtekening zonder SMS

Er zijn meerdere mogelijkheden om een elektronische handtekening voor een document te verkrijgen zonder gebruik te maken van SMS.

3.2.1 UBplusOnline zonder SMS

U kunt het document via UBplusOnline versturen maar dan *zonder* verificatiecode per SMS. Juridisch gezien is het dan lastiger om aan te tonen dat de digitale handtekening onlosmakelijk is verbonden aan de ondertekenaar zoals de wetgever voorschrijft. Dit is omdat er alleen wordt gebruik gemaakt van het login account en email en niet van SMS zoals eerder is uiteengelegd.

3.2.2 RPost (zonder SMS)

Vanuit UBplus kunt u het document via **RPost** versturen. RPost is een platform voor Aangetekende Email, privacy compliance door middel van end-to-end e-mailcryptie en elektronische handtekeningen voor het sneller en goedkoper ondertekenen van overeenkomsten. RPost kan los van UBplusOnline in combinatie met UBplus worden gebruikt.

De ondertekenaar krijgt dan een email met een linkje om het document te ondertekenen. Juridisch gezien heeft dit dezelfde geldigheid als de handtekening zonder SMS via UBplusOnline.

Bij het aanmaken van de brief of formulier klikt u niet op "digitaal ondertekenen" maar op "verstuur e-mail"

Loonbelastingver **Stuur e-mail**

Naam : E. Kwartaal
BSN : 8888.88.888
Straat + huisnum : Dwarsstraat 7
Postcode: 1000 AA
Woonplaats : 't GOOR
Land: NEDERLAND
Geboortedatum: 01-01-1960
Telefoonnummer: /

U wilt dat uw werkgever of uitkeringsinstantie rekening houdt met de loonheffingskorting.

Vanaf : Maandag 31 maart 2014

Kies e-mail

Kies e-mail adres:

- Werknemer: evertjan.kwartaal@spring-muziek.nl
- Document via RPost aangetekend versturen
- Versturen voor digitale handtekening

Vink vervolgens de benodigde vakjes aan en sla de gegevens op:

De ondertekenaar krijgt nu automatisch een mail met een uitnodiging om digitaal de handtekening te plaatsen via de site van RPost.

4 Certificaten en de Adobe Reader

De digitale handtekening zoals we die gebruiken in UBplus is altijd gekoppeld aan een PDF document en een certificaat. Met de gratis Adobe Reader, kan het document en de handtekening worden gelezen.

4.1 Het UBplusOnline Certificaat erkennen

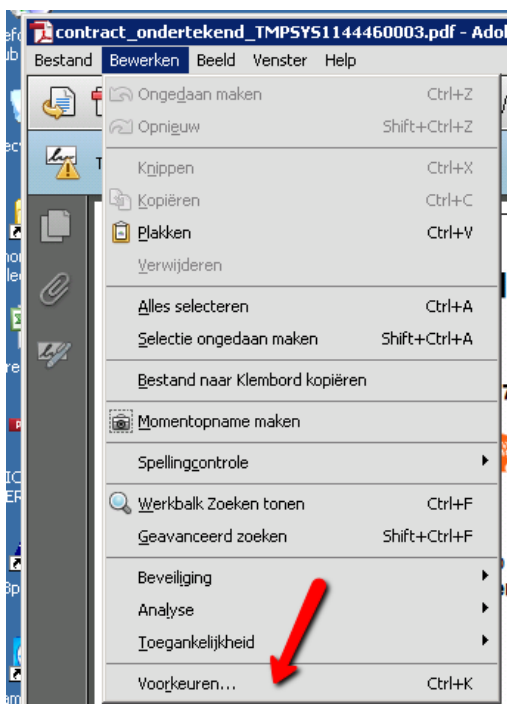
Standaard zal de Adobe Reader het certificaat niet erkennen!

UBplusOnline maak gebruik van het UBplusOnline certificaat om een beveiligde verbinding met de internet browser tot stand te kunnen brengen. Dit wordt automatisch erkend door veel browsers omdat deze door een officieel erkende (gecertificeerde autoriteit) is uitgebracht en Windows deze automatisch valideert.

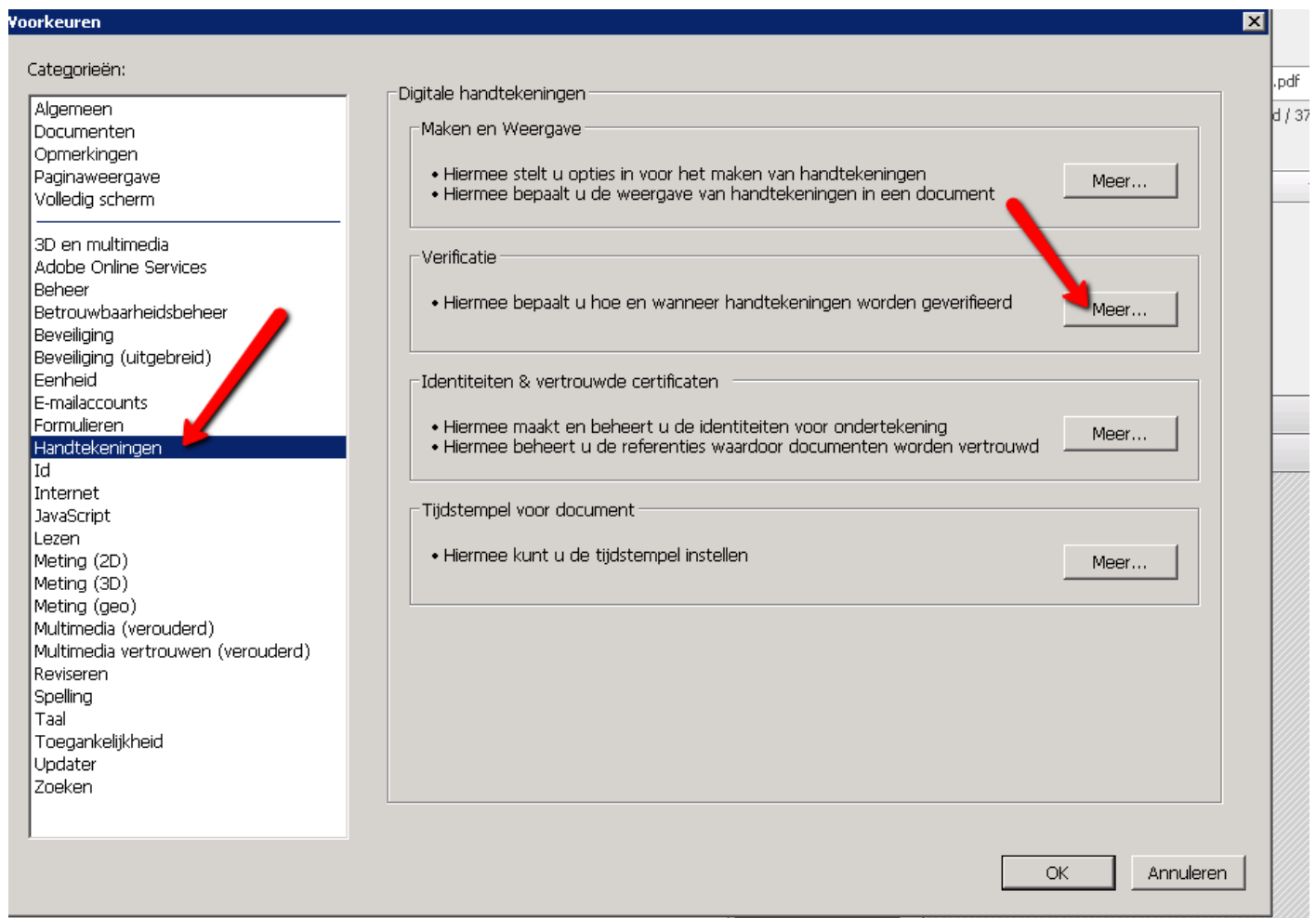
Voor het gebruik van de digitale handtekening wordt gebruik gemaakt van een UBplusOnline certificaat die door een gecertificeerde autoriteit is uitgebracht. Deze is ook geldig maar in de Adobe Reader moet eenmalig worden ingesteld dat de certificaten die door Windows als geldig worden aangemerkt ook door Adobe Reader worden erkend. Eigenlijk is het vreemd dat de Adobe Reader niet standaard de certificaten accepteert die ook door Windows worden erkend.

Gebruik daarvoor altijd de laatste versie van de Adobe Reader.

Open de Adobe Reader en het hoofdmenu Bewerken->Voorkeuren:

Open keuzemenu Handtekeningen en Verificatie:

Stel de juiste verificatiemethode in.

Stel de juiste vinkjes in, voor de **Verificatietijd** en **Windows-integratie** (veelal zijn de vinkjes van de verificatietijd al correct ingesteld):

Voorkeuren voor handtekeningverificatie

Handtekeningen verifiëren wanneer het document wordt geopend
 Wanneer het document geldige, maar niet-vertrouwde handtekeningen bevat, moet een bericht worden weergegeven om de ondertekenaars te controleren en te vertrouwen

Verificatiegedrag

Bij het verifiëren:

- De methode gebruiken die door het document wordt opgegeven; vragen indien niet beschikbaar
- De methode gebruiken die door het document wordt opgegeven; standaardmethode gebruiken indien niet beschikbaar
- Altijd de standaardmethode gebruiken:

Wanneer mogelijk succesvolle controle op certificaatintrekking vereisen bij verificatie van handtekeningen
 Gegevens voor documentvalidatie negeren

Verificatietijd

Handtekeningen verifiëren met:

- Tijd waarop de handtekening is gemaakt
- Beveiligde tijd (tijdstempel) ingesloten in de handtekening
- Huidige tijd
- Verlopen tijdstempels gebruiken

Verificatiegegevens

Verificatiegegevens automatisch toevoegen tijdens opslaan van ondertekend PDF-bestand:

- Vragen in het geval dat er te veel verificatiegegevens zijn
- Altijd
- Nooit

Windows-integratie

ALLE basiscertificaten in het Windows-certificaatarchief vertrouwen op:

- Handtekeningen valideren
- Gegcertificeerde documenten valideren

Als u een van deze opties selecteert, kan het voorkomen dat willekeurig materiaal wordt behandeld als vertrouwde inhoud. Wees terughoudend bij het inschakelen van deze opties.

Help OK Annuleren

Wanneer u na deze wijziging het document opnieuw opent, ziet u dat Adobe Reader de handtekening automatisch als geldige handtekening ziet.

Referenties

Artikel in "Ius Mentis " door ICT jurist Arnoud Engelfriet:

<http://www.iusmentis.com/technologie/digitalehandtekeningen/rechtsgeldig/>

Artikel in "ICT Recht"

<https://ictrecht.nl/diensten/juridisch-advies/digitale-handtekening/>

Burgerlijk wetboek 3, artikel 15a

<http://www.wetboek-online.nl/wet/BW3/15a.html>

